

Závěrečná zpráva úředníka pro slyšení⁽¹⁾**Lundbeck (AT.39226)**

(2015/C 80/06)

I. SOUVISLOSTI

1. Předmětem této věci jsou dohody o výrobě a prodeji antidepresiva citalopram uzavřené v roce 2002 mezi farmaceutickou společností Lundbeck věnující se vývoji léčiv a čtyřmi výrobci generických léčiv.
2. Šetření Komise bylo zahájeno na základě informací poskytnutých v říjnu 2003 dánským úřadem pro hospodářskou soutěž. Šetření bylo přerušeno přezkumem hospodářské soutěže v odvětví léčiv, jenž probíhal od ledna 2008 do července 2009⁽²⁾.
3. V lednu 2010 zahájila Komise řízení proti společnosti Lundbeck a v červenci 2012, kdy vydala prohlášení o námitkách, pak zahájila řízení i proti čtyřem skupinám výrobců generických léčiv, kteří byli do daného protiprávního jednání zapojeni.

II. PÍSEMNÝ POSTUP**1. Prohlášení o námitkách**

4. Dne 24. července 2012 vydala Komise prohlášení o námitkách vůči společnostem Lundbeck, Alpharma, A.L. Industrier, Arrow, Resolution Chemicals, GUK, Merck a Ranbaxy⁽³⁾. Komise v něm zaujala předběžné stanovisko, že dohody uzavřené mezi společnostmi věnující se vývoji na straně jedné a výrobci generických léčiv na straně druhé jsou dohodami o odložení uvedení generických léčiv na trh, a představují tudíž cílené omezení hospodářské soutěže, kterým je porušen článek 101 SFEU a článek 53 Dohody o EHP.

2. Přístup ke spisu

5. Všem účastníkům řízení byl v srpnu 2012 poskytnut ve formě DVD přístup ke spisu.
6. V září 2012 požádala společnost Alpharma a po ní i další účastníci řízení o podrobné zpřístupnění všech písemných dokumentů, které se týkají společnosti Matrix a které má Komise ve svém spisu. V zájmu vyřízení těchto žádostí požádalo GŘ pro hospodářskou soutěž poskytovatele těchto dokumentů (společnost Lundbeck) o jejich zpřístupnění. Následující postup ohledně zpřístupnění trval několik měsíců.

3. Lhůta pro odpověď na prohlášení o námitkách

7. Pro zaslání odpovědi na prohlášení o námitkách stanovilo GŘ pro hospodářskou soutěž nejdříve lhůtu v délce deseti týdnů, která byla posléze jednou prodloužena o přibližně tři týdny. Když společnost Alpharma požádala o další prodloužení této lhůty s tím, že si před zasláním odpovědi na prohlášení o námitkách přeje vidět dokumenty týkající se společnosti Matrix, GŘ pro hospodářskou soutěž lhůtu dále v omezené míře prodloužilo, ale výslednou lhůtu považovalo za konečnou. Účastníci řízení byli informováni, že pokud by dokumenty týkající se společnosti Matrix byly zpřístupněny až po uplynutí stanovené lhůty, dostali by příležitost své odpovědi doplnit. Společnosti Alpharma, Arrow, GUK a Merck poté přesto trvaly na tom, aby byla lhůta prodloužena až do chvíle, kdy budou seznámeny s obsahem zbývajících dokumentů.
8. Poté, co GŘ pro hospodářskou jejich žádost zamítlo, postoupili čtyři výše uvedení účastníci řízení otázku týkající se prodloužení lhůty pro podání odpovědi na prohlášení o námitkách mně. Účastníci řízení tvrdili, že pokud by museli na prohlášení o námitkách odpovědět dříve, než získají plný přístup k danému spisu, bylo by tím porušeno jejich právo na obhajobu, jelikož dokumenty týkající se společnosti Matrix obsahují informace, které jsou pro jejich obhajobu zásadní.

⁽¹⁾ Podle článků 16 a 17 rozhodnutí předsedy Evropské komise ze dne 13. října 2011 o mandátu úředníka pro slyšení v určitých řízeních ve věcech hospodářské soutěže (Úř. věst. L 275, 20.10.2011, s. 29.) („rozhodnutí 2011/695/EU“).

⁽²⁾ <http://ec.europa.eu/competition/sectors/pharmaceuticals/inquiry/>

⁽³⁾ H. Lundbeck A/S a Lundbeck Limited, Xellia Pharmaceuticals ApS a Alpharma LLC (nyní nesoucí název Zoetis Products LLC) („Alpharma“), A.L. Industrier AS, Arrow Generics Limited a Arrow Group ApS („Arrow“), Resolution Chemicals Limited, Generics [UK] Limited, Merck KGaA a Ranbaxy (UK) Limited a Ranbaxy Laboratories Limited („Ranbaxy“).

Pozastavení lhůty

9. Je pravdou, že odpověď na prohlášení o námitkách se od účastníků řízení v zásadě neočekává před poskytnutím plného přístupu ke spisu a před vyřešením všech žádostí o dodatečný přístup. Aby mohl být zjištěn význam dokumentů týkajících se společnosti Matrix pro obhajobu účastníků řízení a to, zda by postoj GR pro hospodářskou soutěž, jež trvá na postupném předkládání odpovědí na prohlášení o námitkách, nemohl být, s ohledem na význam předmětných dokumentů pro obhajobu účastníků řízení, v zájmu účinnosti řízení výjimečně přípustný, jsem během lhůty, kterou GR pro hospodářskou soutěž stanovilo, pozastavil⁽¹⁾.
10. Žádost o dodatečný přístup se týkala 29 dokumentů o celkovém rozsahu přibližně 4 000 stran. Předmětné dokumenty byly součástí soudního řízení ve věci Lagap ve Spojeném království a paralelních soudních řízení v dalších evropských zemích. Dokumenty obsahovaly informace o výrobních postupech shromážděné v průběhu inspekcí, jež v souvislosti s porušením patentových práv proběhly v prostorách společnosti Matrix. Sepsání těchto dokumentů bylo výsledkem soudního smíru ve Spojeném království a usnesení o zachování důvěrnosti vydaných dalšími vnitrostátními soudy v patentových věcech.
11. Z mého podnětu vypracovaly GR pro hospodářskou soutěž a společnosti Lundbeck a Matrix harmonogram, v němž stanovily, kdy k požadovaným dokumentům týkajícím se společnosti Matrix dostanou přístup ostatní účastníci řízení. Všechny dokumenty ze Spojeného království byly následně dány k dispozici těsně před koncem roku 2012 a po nich následovaly do 31. ledna 2013 i dokumenty z paralelních soudních sporů.

Prodloužení lhůty

12. Dne 18. prosince 2012 jsem se rozhodl účastníkům řízení lhůtu pro podání odpovědí na prohlášení o námitkách dále prodloužit. Odpovědi účastníků řízení tak měly být předloženy poté, co budou mít účastníci řízení možnost seznámit se s obsahem všech dokumentů týkajících se společnosti Matrix a souvisejících se soudním řízením ve Spojeném království, avšak dříve, než budou zpřístupněny dokumenty související s dalšími paralelními soudními řízeními, tj. v období od 9. do 14. ledna 2013.
13. Ve svém rozhodnutí jsem zvážil právo účastníků řízení na řádné vyslechnutí i účinné řízení ve veřejném zájmu. Dokumenty týkající se společnosti Matrix a související se soudním řízením ve Spojeném království se mi jeví z hlediska obhajoby účastníků řízení jako potenciálně užitečné, nikoli však jako „zásadní“, jak někteří tvrdili. Naopak dokumenty, které se týkají společnosti Matrix a které souvisejí s paralelními soudními řízeními, nepřinášely v porovnání s obsahem dokumentů ze Spojeného království mnoho nového. Dospěl jsem proto k závěru, že právo účastníků řízení na obhajobu bude zaručeno, pokud účastníci řízení před předložením odpovědí na prohlášení o námitkách dostanou příležitost seznámit se s materiály pocházejícími ze soudního řízení ve Spojeném království. Rovněž jsem zohlednil skutečnost, že GR pro hospodářskou soutěž účastníkům řízení nabídlo, že po získání plného přístupu k dokumentům týkajícím se společnosti Matrix budou moci v případě zájmu své odpovědi doplnit. Všichni čtyři účastníci řízení své odpovědi předložili včas a svého práva na doplnění odpovědi ve světle dokumentů zpřístupněných až po uplynutí stanovené lhůty žádný z nich nevyužil.
14. Vzhledem k tomu, že žádný z účastníků řízení se na mě v souvislosti s dokumenty týkajícími se společnosti Matrix znovu neobrátil, považuji tuto otázku za vyřešenou.

4. Procesní výhrady vznesené v odpovědích na prohlášení o námitkách

15. Společnosti Alpharma, Arrow, GUK, Lundbeck a Merck vznesly ve svých odpovědích na prohlášení o námitkách určité procesní výhrady, ale učinily tak pouze vůči GR pro hospodářskou soutěž. Co se týče práva na obhajobu, společnosti Alpharma, GUK a Merck tvrdily, že příliš dlouhým šetřením ze strany Komise bylo porušeno jejich právo na obhajobu⁽²⁾. Uvedené společnosti každopádně argumentovaly, že řízení trvá příliš dlouho a že Komise by z toho měla vyvodit odpovídající důsledky. Úředník pro slyšení obě tvrzení přezkoumá níže.
16. Podle článku 41 Listiny základních práv EU musí orgány Evropské unie při vedení správních řízení jednat v přiměřené lhůtě. Přiměřenost délky správního řízení se posuzuje ve světle individuálních okolností každého případu. Konkrétně je třeba posoudit kontext dané věci, jednotlivé fáze řízení vedeného Komisí, chování účastníků řízení a složitost řešené věci⁽³⁾.

⁽¹⁾ Z mého pohledu se situace v této věci podobala situaci popisované v 15. bodě odůvodnění rozhodnutí 2011/695/EU a odůvodňovala podobné rozhodnutí o pozastavení.

⁽²⁾ Společnost Alpharma se s tímto problémem obrátila na úředníka pro slyšení znovu v dopise zaslaném dne 3. června 2013.

⁽³⁾ Rozsudek Tribunálu ze dne 7. října 1999 ve věci *Irish Sugar v. Komise*, T-228/97, Recueil 1999, s. II-2969, bod 278.

17. Na základě dostupných informací se úředníkovi pro slyšení nezdá, že by kontext předmětné věci, její složitost, jednotlivé procesní kroky, tak jak jsou popsány v prohlášení o námitkách, a jistě ne chování účastníků řízení opodstatňovaly značnou délku řízení, ve kterém ode dne, kdy Komise zahájila šetření, až do dne, kdy bylo odesláno prohlášení o námitkách, uplynulo osm let a devět měsíců.
18. Za předpokladu, že by správní řízení bylo shledáno nepřiměřeně dlouhým, by Komise pokuty nemohla uložit jediné tehdy, pokud by účastníci řízení mohli prokázat, že pochybení Komise, pokud jde o skončení správního řízení v přiměřené lhůtě, se mohlo skutečně dotknout jejich práva na obhajobu nebo ho nepříznivě ovlivnit⁽¹⁾. Důkazní břemeno nesou účastníci řízení, kteří musí předložit přesvědčivé důkazy.
19. Po posouzení předložených důkazů jsem dospěl k závěru, že porušení práva na obhajobu v důsledku mimořádně dlouhého šetření účastníci řízení právně dostačujícím způsobem neprokázali. Co se týče konkrétně podrobně specifikované výhrady vznesené společností Alpharma, úředník pro slyšení podotýká, že o to, aby běh času ani prodej podnikatelských aktivit, v souvislosti s nimiž docházelo k údajnému protiprávnímu jednání, neměly za následek údajně obtížné, či dokonce nemožné doložení skutečností všemi možnými existujícími důkazy svědčícími o nevině, se musí postarat v prvé řadě účastník řízení samotný. Podniky mají podle judikatury povinnost péče a ta jim ukládá, že musí zajistit náležitě vedení záznamů ve svých účetních knihách či souborech, tak aby bylo možné zpětně dohledat podrobnosti o jejich činnostech, a podniky tak mohly v případě soudního nebo správního řízení předložit potřebné důkazy. Tato povinnost platí i tehdy, byla-li předmětná podnikatelská činnost dosti dlouhou dobu před zahájením šetření prodána⁽²⁾. Podobná povinnost existuje, i pokud jde o přístup k bývalým zaměstnancům. Kromě toho se také zdá, že společnost Alpharma neurčila s přesností požadovanou judikaturou⁽³⁾ povahu ani rozsah informací, jež by svědčily o její nevině a jež se podle všeho měly v důsledku běhu času ztratit.
20. Závěr úředníka pro slyšení, že právo účastníků řízení na obhajobu nebylo porušeno, neznamená, že by značná délka fáze šetření neměla vůbec žádné důsledky. Vzhledem k právu na řádnou správu a v souladu s judikaturou⁽⁴⁾ jsem názoru, že první fáze správního řízení byla nepřiměřeně dlouhá. Při stanovování pokuty by toto mělo být vzato v potaz.

5. Přístup k odpovědím ostatních účastníků řízení

21. GŘ pro hospodářskou soutěž zpřístupnilo všem účastníkům řízení kopie nedůvěrného znění odpovědí, kterými na prohlášení o námitkách reagovali ostatní účastníci řízení. Účastníci řízení dostali příležitost k tomu, aby před konáním ústního slyšení písemně vyjádřili své připomínky. Před ústním slyšením byla přijata dodatečná podání od společností Alpharma, Lundbeck a Ranbaxy. Společnost A.L. Industrier předložila dodatečné podání po ústním slyšení.

III. ÚSTNÍ POSTUP

22. Všichni účastníci řízení s výjimkou společnosti Resolution Chemicals uplatnili své právo být vyslechnuti, a to v rámci ústního slyšení, které proběhlo ve dnech 14. a 15. března 2013.

IV. POSTUP PO ÚSTNÍM SLYŠENÍ

1. Dopis o skutečnostech

23. Dne 12. dubna 2013 zaslala Komise společnostem Alpharma, Arrow, GUK, Lundbeck a Ranbaxy dopis o skutečnostech. Další dopis o skutečnostech byl dne 6. května 2013 zaslán společnosti Merck (bývalá mateřská společnost společnosti GUK) a společnosti A.L. Industrier (bývalá mateřská společnost společnosti Alpharma). Na odpověď dostali všichni účastníci řízení deset kalendářních dnů.

2. Prodloužení lhůty

24. Po obdržení dopisu o skutečnostech požádaly společnosti Alpharma, Arrow, GUK a Lundbeck o prodloužení lhůty pro odpověď na tento dopis, přičemž se svým požadavkem se nejprve obrátily na GŘ pro hospodářskou soutěž a poté, co jej toto zamítlo, na úředníka pro slyšení.

⁽¹⁾ Rozsudek Tribunálu ze dne 8. července 2008 ve věci *AC-Treuhand AG v. Komise*, T-99/04, Sb. rozh. 2008, s. II-1501, bod 58.

⁽²⁾ Rozsudek Tribunálu ze dne 14. března 2013 ve věci *Fresh del Monte Produce Inc. v. Komise*, T-587/08, Sb. rozh. 2013, dosud nezveřejněno, body 683 a 684.

⁽³⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 21. září 2006 ve věci *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied v. Komise (FEG)*, C-105/04 P, Sb. rozh. 2006, s. I-8725, body 56–60.

⁽⁴⁾ Rozsudek Tribunálu ze dne 16. června 2011 ve věci *Heineken Nederland BV a Heineken NV v. Komise*, T-240/07, Sb. rozh. 2011, s. II-3355, body 290 a 291.

25. Společnost GUK požadovala, abych pozastavil běh lhůty pro odpověď na dopis o skutečnostech až do chvíle, kdy rozhodnu o jejich výhradách, že Komise měla ve vztahu k některým důkazům vzneseným v dopise o skutečnostech vydat doplňující prohlášení o námitkách a že by měla zaslat další dopis o skutečnostech, v němž by vyjasnila, jak některé z těchto důkazů hodlá použít (viz oddíl IV.4).
26. Úředník pro slyšení podotýká, že podle svého mandátu sice výhrady předložené společností GUK a dalšími účastníky řízení přezkoumat může, ale že neexistuje žádný základ, který by mu umožňoval vydat v tomto směru jakékoli rozhodnutí. To také znamená, že úředník pro slyšení nemůže pozastavit běh stanovené lhůty.
27. Všem čtyřem účastníkům řízení byla lhůta s přihlédnutím k individuálním okolnostem o různou dobu prodloužena. Všichni účastníci řízení předložili odpovědi v příslušných termínech.

3. Přístup k odpovědím ostatních účastníků řízení

28. GR pro hospodářskou soutěž zpřístupnilo všem účastníkům řízení kopie nedůvěrného znění odpovědí, kterými na dopis o skutečnostech reagovali ostatní účastníci řízení, a poskytlo jim příležitost se k nim vyjádřit. Připomínky předložila pouze společnost Lundbeck.

4. Procesní výhrady v souvislosti s dopisem o skutečnostech

29. Společnosti Arrow, GUK a Lundbeck vznesly v souvislosti s dopisem o skutečnostech dvě procesní výhrady. Poté, co GR pro hospodářskou soutěž jejich stížnosti zamítlo, účastníci řízení postoupili předmětné problémy mně, abych je přezkoumal.

Potřeba doplňujícího prohlášení o námitkách?

30. Všichni tři uvedení účastníci řízení v prvé řadě argumentovali, že u celkem deseti z 62 bodů dopisu o skutečnostech jsou nové důkazy a jejich zamýšlené použití, jak jej naznačila Komise, něčím více než jen podložením námitek vznesených v prohlášení o námitkách. Podle těchto účastníků řízení Komise těmito body vznesené námitky spíše výrazně přeformulovala, přičemž do nich zapracovala námitky další nebo pozměnila samotnou povahu předmětného protiprávního jednání. Účastníci řízení proto vyjádřili pochybnosti, zda lze takové důkazy sdílet prostřednictvím dopisu o skutečnostech a zda si takové důkazy, pakliže se o ně Komise hodlá opírat, nevyžadují vydání doplňujícího prohlášení o námitkách.
31. Doplňující prohlášení o námitkách je zapotřebí, když Komise vznáší další námitky nebo když u námitek mění jejich samotnou povahu⁽¹⁾; pokud však pouze předkládá nové důkazy, jež považuje za užitečné z hlediska podložení námitek, které již byly vzneseny v prohlášení o námitkách, postačuje dopis o skutečnostech⁽²⁾. Sdělení formou dopisu o skutečnostech je plně slučitelné s právem na obhajobu, a to zejména tam, kde se dopis o skutečnostech používá k vyvrácení argumentů, s nimiž účastníci řízení přicházejí během správního řízení⁽³⁾.
32. Úředník pro slyšení přezkoumal všech deset bodů dopisu o skutečnostech, u nichž bylo podle argumentace účastníků řízení zapotřebí doplňující prohlášení o námitkách, v žádném z nich se mu však nepodařilo nalézt další námitky nebo cokoli, co by měnilo povahu námitek již vznesených. Uvedené body byly stejně jako ostatní body dopisu o skutečnostech do značné míry zformulovány v reakci na připomínky účastníků řízení k prohlášení o námitkách. Je možné, že některé z výhrad mohou mít svůj původ v nedostatečném vyložení toho, k čemu se nové důkazy zamýšlí použít (viz níže). Uvedení nových usvědčujících důkazů, byť jsou tyto zčásti jiného druhu než důkazy již dříve uvedené, si každopádně nežadá doplňující prohlášení o námitkách. Dospěl jsem proto k závěru, že uvedením sporných deseti bodů formou dopisu o skutečnostech nebylo porušeno právo účastníků řízení na obhajobu.

Nejasnost dopisu o skutečnostech?

33. Druhou výhradou tří uvedených účastníků řízení bylo, že celkem 23 z 62 bodů dopisu o skutečnostech je nejasných, nejednoznačných nebo příliš stručných, pokud jde o to, jak Komise hodlá některé z nových důkazů použít. Tyto body se částečně překrývají s výše zmiňovanými deseti body, u nichž účastníci řízení žádají vydání doplňujícího prohlášení o námitkách.

⁽¹⁾ Rozsudek Tribunálu ze dne 24. května 2012 ve věci *MasterCard Inc. a další v. Komise*, T-111/08, Sb. rozh. 2012, dosud nezveřejněno, bod 268.

⁽²⁾ Rozsudek Tribunálu ze dne 20. března 2002 ve věci *LR AF 1998 A/S, původně Logstør Rør A/S v. Komise*, T-23/99, Recueil 2002, s. II-1705, body 190 a 193; rozsudek Tribunálu ze dne 29. dubna 2004 ve spojených věcech *Tokai Carbon a další v. Komise*, T-236/01, T-239/01, T-244/01 až T-246/01, T-251/01 a T-252/01, Recueil 2004, s. II-1181, bod 45; a rozsudek Tribunálu ze dne 30. ledna 2007 ve věci *France Télécom SA v. Komise*, T-340/03, Sb. rozh. 2007, s. II-107, bod 30.

⁽³⁾ Viz výše uvedený rozsudek ve věci *MasterCard Inc. a další v. Komise*, bod 273.

34. Účastníci řízení konkrétně argumentovali, že spojitost mezi uvedenými důkazy a námitkami vznesenými v prohlášení o námitkách není jasná, a trvali na tom, že tento údajný nedostatek jasnosti omezí jejich schopnost se hájit.
35. Aby se adresáti mohli účinně vyjádřit k novým důkazům, dopis o skutečnostech musí uvádět bod prohlášení o námitkách, k němuž se vztahuje, a vysvětlit význam nových důkazů z hlediska již sdělených námitek ⁽¹⁾.
36. Úředník pro slyšení sice souhlasí s tím, že Komise mohla zamýšlené použití nových důkazů v několika málo případech ozřejmit lépe, nedomnívá se však, že bylo dotčeno právo účastníků řízení na obhajobu.
37. Za prvé, až na jeden případ se v dopise o skutečnostech u každého nového důkazu odkazuje na bod či oddíl prohlášení o námitkách a uvádí se, jak Komise daný důkaz hodlá použít.
38. Za druhé, v onom jediném případě, kdy se v dopise o skutečnostech na žádný bod či oddíl prohlášení o námitkách neodkazuje, jakož i v těch případech, kdy je podle účastníků řízení u nových důkazů údajně nejasně formulováno zamýšlené použití, lze z obsahu dopisu o skutečnostech i z prohlášení o námitkách rozumně vyvodit, jaký význam má nový důkaz pro konkrétní námitku ⁽²⁾.
39. Tento závěr potvrzují odpovědi účastníků řízení na dopis o skutečnostech. Tyto odpovědi svědčí o tom, že u každého z 23 předmětných bodů byli účastníci řízení schopni pochopit či přinejmenším rozumně vyvodit význam, jaký mají nové důkazy z hlediska námitek, které byly proti účastníkům řízení vzneseny. V tomto směru konstatují, že v místě, kde jeden účastník řízení neodpovídá na údajně nejasný bod, se k těmto bodu alespoň jeden další účastník řízení vyjadřuje a že tento účastník spojitost mezi novými důkazy a souvisejícími námitkami našel správně.
40. Tam, kde v jednom případě jeden účastník řízení odpovídá s odkazem na jinou námitku, než na jakou odkazuje druhý účastník, jsou k tomu pravděpodobně jiné důvody, než údajný nedostatek jasnosti v dopise o skutečnostech.
41. Úředník pro slyšení proto dospěl k závěru, že kritizované body dopisu o skutečnostech se nedotkly schopnosti účastníků řízení účinně uplatňovat své právo na obhajobu a že údajné nedostatky neovlivnily výsledek řízení.

5. Jiné procesní výhrady ve vztahu k dopisu o skutečnostech

Lundbeck

42. Dne 22. května 2013, přibližně měsíc po odeslání své odpovědi na dopis o skutečnostech, se na mě obrátila společnost Lundbeck s dalším podáním, v němž tvrdila, že dopisem o skutečnostech bylo dotčeno její právo na řádný proces a na obhajobu. V podání byla sice zopakována většina argumentů, kterým již byla věnována pozornost výše, avšak společnost Lundbeck přišla také se dvěma novými výhradami ⁽³⁾.
43. První výhradou společnosti Lundbeck bylo, že Komise nedostála své povinnosti vést řízení nestranně a objektivně. Komise prý přehlížela důkazy potvrzující stanoviska společnosti Lundbeck a výrobců generických léčiv, zatímco bezvýhradně přijímala důkazy, které se podle všeho věci dotýkají jen okrajově. Dopis o skutečnostech údajně znovu uvádí ve zřejmost, že Komise neposoudila důkazy ve spise správně, objektivně a bez zkreslení, že opomenula zohlednit veškeré relevantní důkazy (včetně připomínek společnosti Lundbeck) a že nevyloučila sporné či jinak nevyhovující důkazy.

⁽¹⁾ Výše uvedený rozsudek ve věci *LR AF 1998 A/S*, bod 191; a rozsudek Tribunálu ze dne 27. září 2012 ve věci *Vermeer Infrastructuur BV v. Komise*, T-353/06, Sb. rozh. 2012, dosud nezveřejněno, bod 182.

⁽²⁾ Situace v tomto případě, kdy není snadné porozumět spojitosti mezi dopisem o skutečnostech a prohlášením o námitkách, se podle mého názoru podobá té, před jakou byl postaven Tribunál ve věci *Shell v. Komise*, T-11/89, Recueil 1992, II-757, body 56 a 62; viz také rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 30. září 2003 ve spojených věcech *Atlantic Container Line AB a další v. Komise*, T-191/98 a T-212/98 až T-214/98, Recueil 2003, II-03275, bod 162; a rozsudek Tribunálu ze dne 10. března 1992 ve věci *ICI v. Komise*, T-13/89, Recueil 1992, II-1021, bod 35. Proto by byl i v tomto případě vhodný test použitý v posledně uvedeném případě.

⁽³⁾ Jelikož společnost Lundbeck předložila úředníkovi pro slyšení podrobnou stížnost ve velmi pozdní fázi řízení, úředník pro slyšení se jí může zabývat jen stručně.

44. Tyto argumenty jsem důsledně přezkoumal, aniž bych předjímal věcnou podstatu hlavních skutečností vznesených společností Lundbeck, avšak tvrzení tohoto účastníka řízení jsem shledal nepodloženým. K právu na řádnou správu patří povinnost obezřetně a nestranně posoudit všechny relevantní aspekty individuálního případu⁽¹⁾. To, že se Komise neřídí argumenty určitého účastníka řízení, však neznačí podjatost. Stejně tak není podjatostí neustále se lišící výklad relevantních důkazů. V dopise o skutečnostech se navíc pouze uvádějí nová fakta. Tento dopis neřeší argumenty ani nehodnotí důkazy, které účastníci řízení předložili v odpovědi na prohlášení o námitkách. Argumenty a důkazy je třeba zhodnotit v plně odůvodněném konečném rozhodnutí. Posuzovat na tomto základě objektivitu a nestrannost řízení vedeného Komisí se tak jeví jako nepřiměřené. Podle mého názoru by však tvrzení společnosti Lundbeck nebylo opodstatněné, ani kdyby byly vzaty v potaz prohlášení o námitkách a tvrzení Komise při ústním slyšení.
45. Druhou výhradou společnosti Lundbeck bylo její tvrzení, že došlo k porušení čl. 6 odst. 3 písm. d) Evropské úmluvy o lidských právech, neboť dopis o skutečnostech vychází zejména z informací od jedné třetí strany, která není účastníkem řízení, aniž by společnost Lundbeck dostala příležitost podrobit tuto stranu křížovému výslechu za účelem ověření pravdivosti jejích tvrzení.
46. I toto tvrzení shledávám jako neopodstatněné. Ve správním řízení Komise účastníkům řízení příležitost ke křížovému výslechu třetích stran v souvislosti s tvrzeními vůči nim poskytovat nemusí. Jsou-li tvrzení použitá Komisí zaznamenána ve spisu, jsou účastníkům řízení zpřístupněna a účastníci je mohou po vydání konečného rozhodnutí zpochybnit u soudů Evropské unie, je právo účastníků řízení na obhajobu respektováno⁽²⁾. Tak tomu bylo v tomto případě. Společnost Lundbeck získala k předmětnému tvrzení přístup před ústním slyšením a mohla se k němu vyjádřit.
47. Také je třeba konstatovat, že společnost Lundbeck vznesla tuto otázku v rámci řízení velmi pozdě. Pakliže výslech třetí osoby během správního řízení považovala pro svou obhajobu za důležitý, mohla Komisi navrhnout, aby dotčnou třetí stranu přizvala k ústnímu slyšení nebo aby uspořádala třístrannou schůzku, jak je uvedeno v osvědčených postupech⁽³⁾. Podle mně dostupných informací však společnost Lundbeck žádný takový návrh nečinila.
48. Na základě výše uvedeného jsem dospěl k závěru, že právo na obhajobu v případě společnosti Lundbeck porušeno nebylo.

Alpharma

49. Dne 3. června 2013, pět týdnů po zaslání své odpovědi na dopis o skutečnostech, mne kontaktovala společnost Alpharma, která ve svém dopise poukázala na tři hlavní problémy⁽⁴⁾.
50. Za prvé je podle společnosti Alpharma pravděpodobné, že Komise svá zjištění ohledně ní v konečném rozhodnutí výrazně změnila přinejmenším ve třech ohledech, a sice pokud jde o potenciální hospodářskou soutěž, hodnotu převodu a právní a hospodářský kontext. Společnost Alpharma požádala Komisi, aby jí poskytla příležitost vyjádřit se před přijetím konečného rozhodnutí k revidovaným závěrům.
51. Návrh rozhodnutí jsem pečlivě zanalyzoval ve světle tvrzení tohoto účastníka řízení a tří uvedených příkladů, neshledal jsem však, že by návrh rozhodnutí měnil námitky nebo uváděl nové důkazy, k nimž by účastník řízení po vydání prohlášení o námitkách nebo později v souvislosti s dopisem o skutečnostech neměl možnost se vyjádřit. Zamítnutím žádosti společnosti Alpharma ze strany GR pro hospodářskou soutěž tudíž není porušeno právo účastníka řízení být vyslechnut.
52. Za druhé společnost Alpharma tvrdí, že prohlášení o námitkách již není správné, pokud jde o pět předběžných zjištění, která se této společnosti týkají, a sice pokud jde o právní a hospodářský kontext, o spojitost mezi platbou a omezením vstupu, o hodnotu převodu, o potenciální hospodářskou soutěž a o rozsah uzavřené dohody. Prohlášení o námitkách se v souvislosti s těmito pěti zjištěními údajně zakládá na skutkových předpokladech, u nichž se posléze prokázalo, že jsou nesprávné. Dopis o skutečnostech podle společnosti Alpharma tyto nedostatky neuvádí na pravou míru. Tento dopis spíše přichází s novými fakty, která jsou v rozporu s fakty uvedenými v prohlášení o námitkách. Za této situace, kdy existuje řada zmatečných a vzájemně si protirečících faktů a tvrzení, společnost

⁽¹⁾ Rozsudek Tribunálu ze dne 20. března 2002 ve věci *ABB Asea Brown Boveri v. Komise*, T-31/99, Recueil 2002, s. II-1881, bod 99.

⁽²⁾ Rozsudek Tribunálu ze dne 27. června 2012 ve věci *Coats Holdings Ltd. v. Komise*, T-439/07, Sb. rozh. 2012, dosud nezveřejněno, body 174 a 175.

⁽³⁾ Viz oznámení Komise o osvědčených postupech pro vedení řízení týkajících se článků 101 a 102 SFEU (Úř. věst. C 308, 20.10.2011, s. 6), body 68 a 69.

⁽⁴⁾ Vzhledem k tomu, že společnost Alpharma postoupila úředníkovi pro slyšení několik otázek a podala komplexní a velmi podrobnou stížnost ve velmi pozdní fázi řízení, úředník pro slyšení se záležitostmi může zabývat pouze stručně.

Alpharma tvrdí, že Komise neozřejmila, které skutečnosti jsou podle ní správné, protože lze těžko pochopit, o které důkazy se Komise hodlá opřít a jaká tvrzení proti společnosti Alpharma vznáší. Za těchto okolností se společnost Alpharma podle svých slov nemůže náležitě hájit. Na tomto základě mě požádala společnost Alpharma, abych Komisi doporučil vydat před přijetím konečného rozhodnutí doplňující prohlášení o námitkách nebo jednoznačně vysvětlit, jaké má vůči společnosti Alpharma námitky a jakými skutečnostmi jsou tyto její námitky podloženy.

53. Důsledně jsem přezkoumal i tuto procesní otázku, přičemž věcná tvrzení společnosti Alpharma jsem ponechal stranou. Neshledal jsem však, že by žádost společnosti Alpharma byla opodstatněná.
54. Tento účastník řízení již obdržel odpověď na to, jaké skutečnosti považuje Komise za správné. Poté, co společnost Alpharma nadnesla tutéž otázku u GŘ pro hospodářskou soutěž, bylo jí zodpovězeno, že podle názoru Komise jsou správná nová fakta, jež byla uvedena v dopise o skutečnostech. V tomto směru by rovněž mělo být zmíněno, že převážná většina nových skutečností uvedených v dopise o skutečnostech ohledně společnosti Alpharma byla poskytnuta účastníkem řízení samotným po vydání prohlášení o námitkách, ačkoli GŘ pro hospodářskou soutěž odeslalo žádost o poskytnutí informací již v březnu 2011.
55. V dopise o skutečnostech, který účastník řízení obdržel, je navíc u každé nové skutečnosti uvedeno, k jaké části prohlášení o námitkách se vztahuje a jaký má z hlediska konkrétní námitky význam. Společnost Alpharma tak byla v situaci, kdy se k novým důkazům a k jejich významu z hlediska námitek mohla vyjádřit. V rozporu s tím, co chce zřejmě společnost Alpharma naznačit, Komise nemusí v dopise o skutečnostech nebo v doplňujícím prohlášení o námitkách uvést, které ze skutečností původně zahrnutých do prohlášení o námitkách již podle jejího názoru nejsou ve světle následně zjištěných důkazů správné. Komise ani není povinna poskytnout k novým skutečnostem právní posouzení. Jak již bylo uvedeno výše, Komise musí vydat doplňující prohlášení o námitkách pouze tehdy, když chce změnit již vznesené námitky. Úředník pro slyšení tudíž shledal, že u společnosti Alpharma nebylo porušeno právo na obhajobu.
56. Společnost Alpharma také zřejmě předpokládá, že úředník pro slyšení má na základě svého mandátu pravomoc Komisi formálně doporučit, aby ve prospěch některého účastníka řízení vyjasnila určité námitky nebo svůj výklad určitých skutečností, na nichž jsou dané námitky založeny, avšak tak tomu není.
57. Za třetí společnost Alpharma také tvrdila, byť jen u jednoho bodu, že v dopise o skutečnostech není náležitě vysvětleno, jak Komise hodlá nové skutečnosti použít. Neseznal jsem, že by bylo porušeno právo tohoto účastníka řízení na obhajobu, přičemž se odvolávám na svůj rozbor podobných výhrad, jež vznesli jiní účastníci řízení, v oddíle IV.4. Odpověď společnosti Alpharma na dopis o skutečnostech každopádně prokazuje, že účastník řízení byl schopen tomuto dopisu porozumět.
58. Poslední výhradou společnosti Alpharma byla přílišná zdlouhavost správného řízení. I v této věci se odvolávám na svůj rozbor obdobných výhrad v oddíle II.4.

V. NÁVRH ROZHODNUTÍ

59. Z mého pohledu se návrh rozhodnutí týká pouze námitek, k nimž měli účastníci řízení příležitost se vyjádřit.
60. Dospěl jsem k celkovému závěru, že všichni účastníci řízení mohli v tomto případě účinně vykonávat svá procesní práva.

V Bruselu dne 17. června 2013.

Michael ALBERS
